

ТЕМПОРАЛЬНІ ДИСКУРСИВНІ МАРКЕРИ (на матеріалі англомовного медіа-дискурсу)

А. В. Шугаєв
ЖДУ ім. І. Франка
Житомир, Україна

Темпоральність – це часова сутність явищ, породжена динамікою їх особливого руху, що відрізняє її від часових характеристик, які визначаються відношенням руху даного явища до фізичних, біологічних, історичних, астрономічних та інших часових координат [2]. Темпоральна складова свідомості відіграє ключову роль у житті кожної людини. Час є самим важливим виміром в нашій концептуалізації світу, домінантою нашої когніції [3]. Мова служить містком для темпоральної свідомості, тобто вербалізує результати нашої мисленнєвої діяльності.

Уявлення про час у людини формується на основі концептуалізації, якій властивий суб'єктивний характер. В основі концептуалізації навколишньої дійсності лежить осмислення та закріплення результатів пізнання у вигляді концептів (одиниць знань). До концептуалізації підключається процес категоризації, який систематизує отримані знання на основі досвіду по певним групам, класам, розрядам. Час здатен здійснювати вплив на формування і функціонування соціальних інститутів. Саме тому, дослідження темпоральних характеристик одиниць мови в синхронії дозволяє проникнути в глибину політичних і суспільних процесів, які безпосередньо пов'язані з діяльністю людини. Час – це рушійна сила соціальних систем. Він неминуче призводить систему до змін, а система, у свою чергу, повинна шукати інструменти для того, щоб з ним впоратися, а інакше опиниться під загрозою втрати своєї самобутності або взагалі зникнення. У нашому дослідженні час розглядатиметься в системі інституту мас-медіа, де новинні повідомлення мають властиві їм специфічні темпоральні відношення, які зображуються не тільки за допомогою граматичних форм, але й певних лексичних одиниць, а саме темпоральних дискурсивних маркерів. До них належать наступні лексеми: *while, already, still, so far, yet*. За допомогою вищезазначених маркерів

відбувається позначення часових меж у дискурсі та оцінка адресантом оточуючого світу. Одним з основних засобів вербалізації концепту часу є темпоральний дискурсивний маркер, який сприяє сприйняттю світу та об'єктів у їх часовій протяжності [1, с. 34–39].

Дискурсивний маркер *already*, який виступає прислівником, у контексті часу Present Perfect імпліцитно дає можливість припустити подібний розвиток подій у майбутньому. За допомогою маркеру *already* автор новини надає інформації більшої ваги, підкреслюючи значущість подій, що відбулися чи наслідок цих подій. Таким чином, адресант охоплює сферу теперішнього часу на основі якого, в перспективі очікуватимуться позитивні результати попередніх дій і заходів.

У реченнях з дискурсивним маркером *yet*, події та явища дійсності мають негативний відтінок, однак передбачаються позитивні зрушення у майбутньому. Вищезазначений маркер надає реченню політкоректного звучання і нейтралізує категоричність повідомлення. Темпоральні дискурсивні маркери направлені на корекцію семантичного поля речення і мають персуазивний характер з вираженою оцінкою представленої екстралінгвістичної ситуації, так як вони співвідносять повідомлення з дійсністю через фіксацію позиції адресанта, кваліфікацію його власної точки зору.

Список використаних джерел

1. Горло Е. А. Дейктическая референция // Донской юридический институт: личность, речь и юридическая практика: мужвуз. сб. науч. тр. междунар. науч.-метод. конф. Ростов н/Д: ДЮИ, 2012. Вып. 15. С. 32–39.
2. Современная западная философия: Словарь / Ред. В.Н. Садовский. – М.: Политическая литература, 1991. – 544 с.
3. Navon D. On a Conceptual Hierarchy of Time, Space, and Other Dimensions / D. Navon // Cognition. – 1978. – No. 6. — P. 223 – 228.